

GORAN BABIĆ

MATIJA I ANDRIJA

Najprije je Matija imao brata Andriju. Nakon toga su njih dvojica pili u kćerki „Kolodvoru“, a s njima su bili i Filip zvan Kiklo i još jedan Filip bez nadimka. Zelim su se posvadiati poradi jedne već zaboravljene pjesme i onda je Filip bez nadimka udario Andriju nožem u prst i za čve sale Andrija je umro. Matija je zatim otišao kući i kazao ženi Mandi da je Andrija umro i da legne u postelju jer mu treba roditi sina kome će dati Andrijinu ime. Manda je dakle legla i Matija s njome i lako je ona zatrudnila, a Matija je i dalje pio u kćerki „Kolodvoru“ i pričao o sinu kojeg će dobiti i kome će dati Andrijinu ime i koji će s njime umjesto Andrije piti u kćerki „Kolodvoru“. Nakon devet mjeseci Manda je rodila kćerku pa su to susjedi javili Matiji koji je pio u kćerki „Kolodvoru“ pa je Matija došao doma i ubio Mandu i poslao ju ga strplju u zatvor pa poslije u ludnicu pa poslije u grob i više ne pije u kćerki „Kolodvoru“.

PRSTEN

Najprije je bio potres. Potulje je Borna, skitajući se po ruinama, čuo tih glas. Znao je da neko doživljava ispod kamena. Zamak ruka provirivale ispod goleme stijene. Borna skide prsten s malog prsta malo ogrebane ruke, koja ga je grozničavo hvatala, i već je kanio pobjeći, kad ga ugleda ophoda. Ređar ga pogodi u trbuh premda je gadao s trideset melara. Međutim, momci ne videše naku. Borna gurnuše pod stijenu, a voda uze prsten. Nakon toga je sud osudio njih dvojicu na smrt zbog pljačke, a prsten se može vidjeti na izložbi starina. Znali su u stvari da je ilirskog podrijetla i da nosi napis koji u slobodnu prijevodu glasi: „Pokret bio onaj što povijest mega gospodera.“

SUD

Simon je sada u F., u zatvoru. Danas im 13. 7. 1969., a on će izći iz zatvora 27. 2. 1973. Ubio je Mama, Djakova oca. Djak sada živi lakoder u F. Ostala mu obitelj živi u T., ali mu braca šalju novce i brinu se o njegovoj djeci. On je izabran između njih da 27. 2. 1973. ubije Simona kad ovaj izide iz zatvora. Simon to znađe, a lo znađe i njegova obitelj. Stoga su izabrali Erona. On je star tri godine. Kad mu bude 27 godina Djak će izći iz zatvora i Eron će ga ubiti. I sud to znađe. Sudac je već odredio dvojicu službenika koji će 27. 2. 1973. uhapsiti Djaka kad ovaj ubije Simona.

TITO BILOPAVLOVIĆ

UKRAJ DOMOVINSKE GESTE

Bio si tako temeljito prikupljen i trebalo je samo produžiti, ali te napušta hrabrost i rekao si: dobar dan domovino, ako te izdam ionako nećeš znati, na cestama svojim svi smo jednaki.

Niokuda glasa, niokuda žina, nežeš živjeti po svojoj volji. Sjajna osuda koju si izabrao već ima tvoju glavu.

I sud to znađe. Sudac je već odredio dvojicu službenika koji će 27. 2. 1973. uhapsiti Djaka kad ovaj ubije Simona.

U nas kao u svakoj širini reči imahu nešto više od njih samih od nas samih i svaka nepažnja mogla je dati znak suncu plod korena a nas kao daleku pretnu rešetke među nebesima gde se vreme leči, gde smrt se otkriva u svom savršinstvu i samoubilački plaši Lepotu

A vileza nema kao što nije nema veća je umetnost koji je proglašili kurzum za brata nego visina u koju ne veruje niko Da se odbrani reč gde more oslaja bez svojih kormilara Tajnom meto bagrem će nas, jednom vratiti i nećeš znati gde prestaju minule zablude gde počinje budućnost, a gde prebivaju sadašnji nemiri

i sve će se kretati, sve će izmeniti svoje mesto i sve će biti privid i trputa koliko stvarno kao utus ananasa, kao manifesti karantila kao užasan monolog brodolomnih snoviđenja kao krsi pauka, kao ovo paletično vreme i nećeš znati da li će pesma prepoznati svoga

pad nam zasede modar čval među slopočnice i svejedno će nam biti da li će nas poslednje ili prve prozvati u ovo nestavno jutro rasipnički savršeno koje ne zna svoju rusu da sačuva Bagrem koji sanjamo možda će bez nas do procveta.

Prevela sa makedonskog: Olivera Petrović

DRAGOMIR BRAJKOVIĆ

DANONOČNO

Danonočno na lik-lak pod kožom Srce liho i tonno odubija Danonočno pod zemljinom korom Ja ću trajati kao istorija

S delovima što zaboravljeni U tom rušnom mraku očekujući Dok pod zemljom tromo danonočno Ritmovi se lik-lak opet čuju

Danonočno ko u staroj priči Biće opet lik-lak ritam bila I šumeće pod korom štrva Moj magijski lik-lak ritam bila

I ko lakše da mi od tog dođe Kada budem peščana gomila Navećke kroz žile divčice Moj magijski lik-lak ritam bila

DOZREVANJE

Stasem li u bela jutra vilak Ikada hoću li doseći nebo rujan III je moje kretanje mir lišina Skočiti hoću li daleki i bežujući?

III to u meni lišina sledena je I teško čama u meni gava Dok mlad i zanel svetlom se povijam Ne rastem no smrt u meni dozreva.

ZAVICAJA

Noć čuti o svemu. I reka otide. Sve je na istoj slezi. Jedino kamen izazovno Sur jezik plasi I hrli nebesima.

O ne ima nas ne ima! Ni u tami. Kako lo da smo sred grada Ostali sami Ko barski cvelovci?

I ništa se ne dešava. Blatšava i bajna Sanštinom našom prebira Ko monah zelutali — Pesma zavijača.

BRANKO BOŠNJAK

KAKO SI GLEDAO

Cijelo more odupiraiše se livom glasu I šljunak u utlima koji ga je još Neprestano dozreva I jezik tezak poput pijenog nosača Sa teškom uzaludnom snagom u mišicama Kako si gledao možda ipak

Pa niz kameđe golo do samoga mora Možda i lamo u bijelim bijesnim valovima Možda neki čun voda bez kraja Možda tu ruka koja bi govorela o izdaji Cijelo more Odupiraiše se livom glasu Golovo ulajaji Samo protiv sebe Golovo samo na sebi nasrđni U šarolajskom imenima pomoguća U imenima koja umorno izvikuje! Ono sretno prepoznaje sebe

A TKO ZNA

Veća već pada ili se to vrijeme iz nas Udružuje se oblacima i pitaćama što siljude Putove pitačke njihove još bodre lađe Palimo svjetlije uljećući na njihov povratek A nikoga više nema

Mrtvi pokazuju pravce A tko zna kuda su željeli

NEGDJE PIJU ČAJ

Lako smo izabrali kraljevstva i dvorce Neke planine raspoređene u smernoj igri Sunčana mjesta šuma s mučnom lišinom Ali sanjali jednostavno otčiji Jednolicevno kao more čuvati svoje obale Tragevo na pijesku pozitivne znake A ova noć zauvijek je izgubljena Ova si sebi krađa iz glave posljednje laži Negdje piju čaj a li bi da ih spasiš I one koji utovljenu ribu izvlače iz dubina Zauvijek preverenu u kavazu od pruča Pjesme plica koje su unaprijed plaćene unaprijed pojedene

Govoriti možeš govornici Sve smjajlje odlaze dok lami oko neba Sve upornije traže znamenje svog progovista

TODOR ČALOVSKI

NAS BAGREM

Atanasu Vangelovu Među lipama, među javorima, među topolima, među svim stvarima i izmisljenim bogatstvima stajao je naš bagrem koga sanjamo velik i nepodajljiv čulima Ti si lova miru njegovih cvelova je sam mu vraćao muziku među lišće Ti si dozirao plastičnu picu među grane a zatim zajedno silazismo među korenje do tamnih mesta njegovog frajanja spremni za svaki podvig koji bi mogao vratiti hrabrosti davno odseljenim sokolarima

U nas kao u svakoj širini reči imahu nešto više od njih samih od nas samih i svaka nepažnja mogla je dati znak suncu plod korena a nas kao daleku pretnu rešetke među nebesima gde se vreme leči, gde smrt se otkriva u svom savršinstvu i samoubilački plaši Lepotu

A vileza nema kao što nije nema veća je umetnost koji je proglašili kurzum za brata nego visina u koju ne veruje niko Da se odbrani reč gde more oslaja bez svojih kormilara Tajnom meto bagrem će nas, jednom vratiti i nećeš znati gde prestaju minule zablude gde počinje budućnost, a gde prebivaju sadašnji nemiri

i sve će se kretati, sve će izmeniti svoje mesto i sve će biti privid i trputa koliko stvarno kao utus ananasa, kao manifesti karantila kao užasan monolog brodolomnih snoviđenja kao krsi pauka, kao ovo paletično vreme i nećeš znati da li će pesma prepoznati svoga

pad nam zasede modar čval među slopočnice i svejedno će nam biti da li će nas poslednje ili prve prozvati u ovo nestavno jutro rasipnički savršeno koje ne zna svoju rusu da sačuva Bagrem koji sanjamo možda će bez nas do procveta.

Prevela sa makedonskog: Olivera Petrović

RANKO JOVOVIĆ

U IME OCA

U savim svetloj Zemlji stepskoj Od plavog leša i glicerina Ko onaj Jemoljan, ona hulja — U ime Oca i Svetlog Sina.

Počivaj licem okranul tuji Dakeka svjetlost plice-juage Ne dodiruj te, usnio si Da jesi prah i noć duga.

A je u trenu hodočačica Tražim izgubljen u bijelini, Ni groba ni mramora Mrtav si Oče posve Ini.

U savim svetloj Zemlji stepskoj Od plavog leša i glicerina Ko onaj Jemoljan, ona hulja — U ime Oca i Svetlog Sina.

BALADA

I dok mlatarat, dok se klatiš Ko ovaj zloduh posvunoc U glavli li se mutli, javi — Da li će doć — Doći će doć

Jer srce šljemati, metal grizeš Se pjesničima drušvom zlim Nikada nećeš pun ljubavi Ubrati njegov lice knin

Jer onaj omjeh sa dna noći Kras teška kupu polusna Pomakneš li se i ustrijeliš Pobijeć će vječno zanosan

Jer budio si se u ružnici Ko kavek besmilen jeretik Zderuci sebe, utelio si I njenog oka krajolik

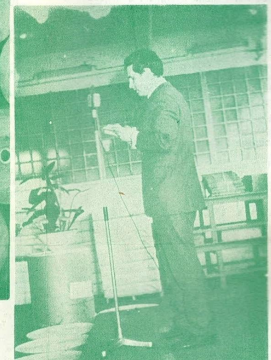
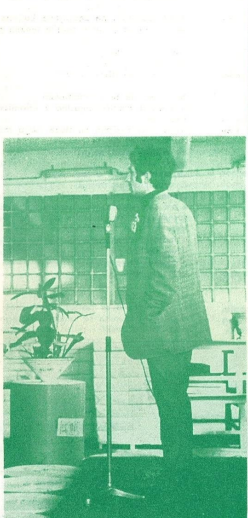
I dok mlatarat, dok se klatiš Ko ovaj zloduh posvunoc U glavli li se mutli, javi — Da li će doć — Doći će doć.

RADOVAN V. KARADŽIĆ

DRŽAVNI NEPRIJATELJI BROJ 6

Moj prijatelj spava u svome tijesnom krevetu bude ga muze bude ga meduze budi ga zanosni topoli meduze nikako da ga probude

Moj prijatelj je nekoć pucao od zdravlje Ali sad Moj prijatelj ima teške probleme. Umjesto muza njega budi meduza bolova i lo raznih bolova: boli ga njegova bliska prijateljice glava u kojoj špoknjaca počiva njegova hrabrost vrla bole ga noge, prijateljice s kojima je često dolazio u raskorak njegove ruke, koje je nekoć mogao upotrijebiti u ratne svrhe bole ga lakode lakoderi. Po njegovom vratu, njegovim štranama svijeta nerazumna čvorova njegove skakute. Takvi bolovi su opštenarodno zlo državnih neprijatelji broj 6

GORANOVO PROLEĆE '70

